

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luentojen aiheena on ollut: maaliskuun 26 p:nä *Kristus meidän puolestamme*, huhtikuun 2 p:nä *Jeesus Kristus lunastajana ja auttajana*, 9 p:nä *Jeesus Kristus auttajana ja oppaana*, 14 p:nä *Jeesus Kristus oppaana ja kuninkaana*, 16 p:nä (Kansallisteatterissa) *Ruusu-Risti ja vapaamuurarius*, 17 p:nä *Jeesuksen Kristuksen elämä esikuvana* ja 23 p:nä *Kristus ja Golgata*.

Turussa vieraili Maarianpäivänä Ruusu-Ristin Johtaja, pitäen kysymysillan Teosofisen Seuran looshihuoneustossa ja julkisen esitelmän vanhan Akademian juhlasalissa aiheesta *Kristus meissä*.

Helsingissä elettiin pääsiäisen aikana Ruusu-Risti-juhlien merkeissä. Kansallisteatterissa oli tavanomainen pääsiäismatinea, jonka ohjelma oli seuraava: orkesterisoittoa, P. E:n puhe aiheesta *Ruusu-Risti ja vapaamuurarius*, Olivia Gebhardin yksinlaulua, Piippa Heliön lausuntaa ja tauon perästä Väinö Lahden pianonsoittoa sekä huippukohtana E. V. Hayesin yksinäytöksinen kappale *Maria Magdalena*, Hilda Pihlajamäki Marian ja Jussi Snellman Tuntemattoman vieraan (Jeesus Natsarealaisen) paljon vaativissa pääosissa. Pitkänäperjantaina ja pääsiäismaanantaina oli P. E:llä luennot, sunnuntai-iltana oli jäsenkokous ja muina iltoina looshikokoukset.

Point Loma Teosofisen Seuran Helsingin looshi järjesti huhtikuun 28 p:ksi illanvieton, jossa kutsuvieraina oli läsnä joukko ruotsinkielien taitoisia jäseniä sekä Adyar T. S:stä että Ruusu-Rististä. Ohjelmassa oli m.m. lootuslasten esityksiä ja vuoropuhelu mestarin ja oppilaan välillä. Neiti Wilén johtajana ja muut looshin jäsenet ansaitsevat kaikkea kiitosta tästä ystävällisestä kädenotteesta, joka lähentelee eri teosofisia seuroja toisiinsa.

Helsingin Ruusu-Ristin kuoro toimeenpani iloisen iltaman Kulmakoulun juhlasalissa vapunaattona. Ohjelmassa avusti Bertha Lindberg humoristisilla saduilla ja kertomuksilla, jotka herättivät paljon ihastusta ja naurua lukuisassa yleisössä. Kuoro esitti m.m. saksalaisen laulun „Tule lentäen, lintu“, jota sitten kuolleet säveltäjät, Mozart, Bach, Piffke, Strauss ja Wagner tulivat johtamaan kukin omalla tavallaan muunnellen laulua. Esiintyi myös „maalaisorkesteri“ yleisön ratoksi, noita-akka ja mieskuoro kauniine lauluineen y.m.

Naima Kurvinen, Oulun lääninsairaalan entinen ylihoitajatar, Helsingin „Salven“ perustaja ja omistaja, innokas rauhanaatteen ajaja ja

Ruusu-Ristin jäsen, muutti majaa toisena pääsiäispäivänä. Hänen ruumiinsa siunattiin ja poltettiin huhtikuun 23 p:nä. Paljon oli ystäviä ja omaisia kokoontunut Krematoriokappeliin rakasta vainajaa muistellen, paljon seppelettä laskettiin ja lämpimiä sanoja lausuttiin muistoksi jalon naisen, jonka elämäntyö oli käynyt korkeiden ihanteiden merkeissä, aina niitä toteuttaen ja kanssaihmissä palvelen. Hän oli niitä harvoja ihmisiä, jotka omista vaikeuksistaan ja ruumiillisesta heikkoudestaan huolimatta aina ovat valmiit toisia lohduttamaan ja auttamaan, kuolematon hymy huulillaan. Seppelien joukossa nähtiin Ruusu-Ristin Hallituksen ja Jousimies-looshin kauniit sepeleet.

Lieksasta kirjoitetaan meille: Pekka Saari, Ruusu-Ristin jäsen, päätti maallisen vaelluksensa 12 p:nä huhtikuuta. Lieksan ryhmä kadotti hänessä yhden kaikkein hartaimmista ja uskollisimmista työntekijöistään. Hän kantoi ristinsä, puutteen ja sairauden, tyynesti, jättäen valoisan muiston r.r.-läisestä, joka koetti seurata Mestaria. L.T.

Hilda Anttonen, innokas Hämeenlinnan Ruusu-Ristin jäsen, täytti huhtikuun 15 p:nä 60 vuotta.

Sven Krohn, Ruusu-Ristin Hallituksen jäsen, valittiin Helsingin Psykkisen Seuran äskeisessä vuosikokouksessa seuran varapuheenjohtajaksi.

Ruusu-Ristin Johtaja, joka omistaa toukokuun terveytensä hoidolle, ei ole sillä ajalla tilaisuudessa vastaamaan kirjeisiin. Kirjeet kyllä saapuvat hänelle vanhalla osoitteella.

Panacean käyttäjät lähettäköt toukokuun ajalla raporttinsa kuten muulloinkin, mutta uusia tilauksia on turha lähettää toukokuulla, koska niitä ei silloin voida suorittaa.

Pekka Ervastian kirjat „Vuorisaarna“ ja „H. P. B.“ ovat ilmestyneet englannin kielellä The Theosophical Publishing House'n kustannuksella Lontoossa. Edellinen maksaa 5, jälkimäinen 3 shillinkiä.

Ruusu-Ristin kirjasto on kesäkuukausina avoinna keskiviikkoisin klo 19-20 Kulmakoululla I:ssä kerroksessa. Käyttöoikeus jäsenillä ja ulkopuolisilla.

„**Viisaudenmestarien kirjeet**“ ovat nyt kokonaisuudessaan saatavana. „Filosofiset ja tietopuoliset opetukset, ynnä muita neuvoja“, I ja III osa yhdessä maksaa 115:–. II ennen ilmestynyt osa „Koeaika ja tsheelakausi“ maksaa 85:–. Koko teos yhteensä 200:–.

Vapaamuurarius kielletään Saksassa? Berlinistä ilmoitetaan sanomalehdille, että Saksan nykyinen hallitus valmisteleo lakia, jolla tullaan kieltämään kaikki vapaamuurarijärjestöt Saksan valtakunnassa. Laki astuu voimaan jo huhtikuun kuluessa. Vapaamuurariilooshien taloudellisten asioiden järjestämiselle myönnetään aikaa kuukauden loppuun saakka. Samalla astuu heti voimaan asetus, millä virkamiehiä kielletään kuulumasta vapaamuurari- tai muihin vastaaviin järjestöihin. Virkamiesten, joita kiello koskee, on kolmen päivän kuluessa lain voimaantumisesta lukien tehtävä ilmoitus asianomaisista yhdistyksistä eroamisestaan. Looshien kiinteimistöt ja muu omaisuus, jota ei ole likvidoitu ennen huhtikuun loppua, joutuu valtion omaisuudeksi. – Tämän yhteydessä ilmoitetaan, että Saksan itsenäinen Odd Fellow-järjestö on yksimielisesti päättänyt hajaantua ja tällä tavalla antaa – niinkuin sanotaan – jäsenilleen tilaisuuden tukea hallituksen pyrkimyksiä.

Ylläoleva tieto on yllättävä siitä huolimatta, että Saksassa eräät piirit ovat järjestelmällisesti mustanneet vapaamuurariutta tulkitsemalla sen toiminnan kommunismin tai juutalaisuuden levittämiseksi. Kommunistinen puolue lienee nyt tehty vaarattomaksi, juutalaisia vainotaan erotuksena, nyt näyttää siis tulleen vapaamuurariuden vuoro.

Saksassa vallalla oleva kansallissosialistinen puolue ilmoittaa seisovansa „positiivisen kristinuskon“ kannalla. On vaikeata sanoa, mitä tällä tarkoitetaan. Vapaamuurariilooshien sulkeminen tapahtuu muodollisesti poliittisista syistä, mutta tämä toimenpide on itse asiassa loukkaus uskonnonvapausperiaatetta kohtaan. Saksan vapaamuurarius ei ole toiminut poliittisena järjestönä; sensijaan ovat sen loosheissa toimineet monet niistä, joita Saksa nykyisin nimittää suurmiehikseen. Vapaamuurarius on aina ollut ja tulee olemaan „kuninkaallinen taito“. Se on saanut tämän nimensä osaksi siitä, että se on aina lukenut kruunupäitä kannattajiensa joukkoon, mutta myös siitä, että se pyrkii kasvattamaan jäsenistään autokraattisia yksilöitä. Demokraattisuus on aina ollut vapaamuurariudelle turmioksi, sillä demokratia pyrkii viime kädessä aina diktatuuriin. Vapaamuurarijärjestöihin hiipineenä sivuvaikuttimena se on joissakin tapauksissa vienyt looshit politiikan pyörteisiin; vapaamuurariuteen ulkoapäin vaikuttaessaan se on aina esiintynyt sortona. J. Ptn.

Esperantoliikkeestä kirjoittaa rautatienvirkamies H. Salokannel meille lähettämässään kiertokirjeessä m.m. seuraavaa:

Työtä kansainvälisen apukielen aikaansaamiseksi on jo tehty kauan, mutta käytännöllisesti katsoen sen voidaan sanoa alkaneen vasta vuodesta 1887, jolloin puolal. tri L. L. Zamenhof julkaisi keksimänsä esperantokielen oppikirjan. Kieli on sen jälkeen suuremmatta melutta, hiljaa, mutta varmasti valloittanut voittoja toisensa jälkeen tieteen, kaupan, teollisuuden, tekniikan (tuhannet radiokurssit ja -esitelmät), matkailun, partioliikkeen, uskonnon, rauhanasian ja monilla muilla aloilla. Oppikirjoja on julkaistu miljoonin kappalein, kurseja pidetty tuhansia ja kieli on vapaaehtoisena tai pakollisena oppiaineena sadoissa kouluissa, kansakouluista aina korkeakouluihin ja yliopistoihin asti. Useat hallitukset, kansainliiton tutkimustoimikunta, Punainen Risti, kansainvälisten tieteellisten seurojen liitto ym. ovat suosittaneet sen käytäntöön ottamista. Monet kansainväliset messut ja kauppakamarit, tuhannet matkailijat, tutkijat ja monet kongressit, kansainväl. työtoimisto, sekä mitä erilaisimmat kansainväliset seurukset ovat jo käyttäneet tuota kieltä hyvällä menestyksellä. Esperanto on kehittynyt kuten elävä kieli ainakin, sillä on jo tuhansia numeroita käsittävä kirjallisuus ja innostunut kannattajajoukko 120 maassa.

Puheen ollessa juuri esperantosta, suuri venäläinen kirjailija Leo Tolstoi aikanaan huomautti: „Joka tapauksessa ne uhraukset, jotka nykyinen eurooppalainen tekisi oppiakseen tämän kielen, ovat niin pienet ja ne tulokset, jotka sellaisella joukko-opiskelulla saavutettaisiin, olisivat ainakin kaikille kristityille niin suuret, että sellainen koe on tehtävä . . . Sentähden – – esperanton opiskelu ja levittäminen ovat todella kristillinen asia, joka auttaa Jumalan valtakunnan aikaansaamista, tuon asian, joka on ihmiselämän pää- ja ainoa tarkoitus“. Kristillisen esperantoliikkeen aikaansaamiseksi oli tietysti ensiksi ruvettava toimittamaan sitä alaa koskevaa esperantokielistä kirjallisuutta aivan samoin kuin lähetystyötä aloitetaan pakanakansojen keskuudessa. Ensimmäisiä kokeita tällä alalla oli ins. Paul Hübnerin Saksassa 1907 perustama kristillinen esperantolehti „Dia Regno“ (Jumalan valtakunta). Sen jälkeen ovat protestantit, katolilaiset, metodistit, kveekkarit y.m. perustaneet lukuisia pieniä aikakauslehtiään eri maihin. Suomessa alkoi past. H. Pätiälä v. 1920 kirjailijatar Hanna Raudan avustamana julkaista samanlaista lehteä, nimellä „Kristana Espero“ (kristityn toivo), mikä ilmestyi muutamia vuosia. Näiden toimesta ilmestyi samana vuonna myös sievonen kokoelma Virsikirjamme, Sionin Kanteleen ja Hengellisten Laulujen parhaita kappaleita sekä kirkkomme jumalanpalvelusjärjestys esperantoksi käännettyinä nimellä „Kristana Kantareto“ (pieni kristillinen laulukirja).

Pätiälän toimesta ilmestyi seuraavana vuonna lentokirjanen „La valoro de la Biblio“ (Raamatun arvo) ja vuodesta 1930 lukien hän on ryhtynyt julkaisemaan pienten kirjojen sarjaa nimellä „La Eterna Evangelio“ (ikuinen evankeliumi). V. 1921 julkaisi rautatien virkamies H. Salokannel kirjasen „Chu la kulturitaj nacioj bezonas kristanisman?“ (tarvitsevatko sivistyskansat kristinuskoa?), jota myydään sokeiden esperantistien hyväksi.

Monikielisyys kansojen yhteistyössä ja erikielisten kansalaisten yhteiselämässä tuottaa arvaamattoman paljon vaikeuksia, väärinkäsityksiä, jopa katkeria taisteluja, joita lieventämään ja, mikäli mahdollista, poistamaan nopeasti opittava, puolueeton apukieli on paras keino. Meidänkin maassamme, jossa vuosittain matkustaa jopa 30 000 ulkomaalaista, kannattaa oppia todellinen, tuleva maailmankieli esperanto. Ja sen voi ominkin päin oppia monta kertaa vaivattomammin kuin minkään muun kielen.

Esperantokirjallisuutta ja -lehtiä saa Suomen esperanto-opistosta Kluuvik. 5, Helsinki.

(Ruusu-Risti 1933 Huhti-Toukokuu N:o 4-5, s. 150-154)